

GERINGDE VOGELS EN...

ENKELE OPMERKELIJKE TERUGMELDINGEN

LOKALE SPERWER

Op 25 juni 2003 ringde ik met Pieter een nest sperwers in Reusel in de buurt van de Grote Cirkel. Er waren 6 jongen, het waren vijf mannetjes en een vrouwtje. Van dit nest werd in maart dit jaar een vogel teruggemeld. Een mannetje was in Bladel dood gevlogen tegen glas. Hij was dus in de buurt blijven wonen en heeft waarschijnlijk twee jaar gebroed in de omgeving. Dit geval vormt een goed voorbeeld dat sperwermannetjes zich niet ver van hun geboortegrond vestigen. Vrouwtjes trekken wat verder weg om te gaan broeden.

Overigens bevestigt dit geval ook weer, dat er nogal wat sperwers sneuvelen door zich dood te vliegen tegen glazen afscheidingen en ramen. Ik heb nog drie terugmeldingen van sperwers die hetzelfde is overkomen. Van de bekende doodsoorzaken is dat de talrijkste.

LIMBURGS GOUDHAANTJE?

Op 28 oktober 2005 ving ik een goudhaantje dat een belgische ring droeg. Dat is geen alledaagse gebeurtenis. Ik was dan ook benieuwd waar en wanneer die vogel geringd was. Dat was een week eerder gebeurd in Kinrooi in belgisch Limburg. Dit goudhaantje had in die week nog 46 kilometer afgelegd in westnoordwestelijke richting. Mogelijk kwam dit vogeltje van veel verder oostelijk en was het nog wat uit aan het drijven, maar niet meer van plan om nog veel verder te trekken. Hoewel, ik heb hem niet meer teruggevangen, en niets meer van hem vernomen.

NOERDELIJKE KEPEN

Kepen kunnen in opeenvolgende winters in heel verschillende streken overwinteren, afhankelijk van het voedselaanbod. De winter van 2003/2004 was weer eens een ouderwetse kepenwinter: er zaten in

de loop van de winter overal kepen in de Kempen. In mijn tuin maakten ze dankbaar gebruik van de wintervoeding samen met groenlingen. Van november tot en met april kon ik 132 kepen ringen. Dat was sinds het eind van de jaren '80 niet meer voorgevallen. Van een van die 132 kreeg ik dit jaar een terugmelding. Het was van een tweede kalenderjaar mannetje (dus geboren in 2003) dat ik ringde op 29 maart 2004. Hij werd teruggemeld op 14 februari 2007, uit.... Noorwegen.

Het mooie was dat hij niet dood was teruggemeld maar gecontroleerd door een noorse ringer. Blijkbaar overwinterde deze vogel deze keer in Noorwegen, in het laagland ten zuidwesten van Oslo. Hij spaarde daarmee een tocht uit, op en neer naar Nederland van enkele reis 929 km. Het schijnt vaker voor te komen dat jonge kepen ver naar het zuiden trekken, maar dat oudere vogels, zeker de mannetjes, dichterbij het broedgebied blijven. Of is dit een teken van het broeikas-effect, met zachtere winters hoeven de noordelijke vogels niet meer zover naar het zuiden af te zakken?

Dat ze niet allemaal deze strategie toepassen bleek bij andere kepen uit die winter. Van die 132 geringde, ving ik er in de winter '04/'05 geen enkele terug, blijkbaar overwinterden ze toen ergens anders. Maar de winter erop waren ze er weer, tenminste de overlevenden. Ik kon er van december '05 tot april '06 nog vier terugvangen en controleren. Het waren allemaal mannetjes, drie als jonge man geringd, een als overjarige man. Dus er is toch ook een zekere plaatstrouw aan de overwinteringsplek. Hoewel, in de afgelopen winter heeft geen enkele keep uit 2003/2004 zich meer laten zien. Maar misschien overwinterden ze weer ergens anders.

OOSTELIJKE KOOLMEES

In het najaar van 2005 was er een grote invasie van zwarte mezen, even later gevolgd door een golf koolmezen. Er werden in ons land diverse koolmezen gevangen met ringen uit Estland, Litouwen, Polen en Rusland. Dat die mezen ook weer terug gaan richting de broedgebieden blijkt